

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce: **T.Y.**, zastoupeného Mgr. Bc. Ivem Nejezchlebem, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad štolou č. 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.3.2007 č.j. OAM-1-233/VL-07-05-2007, ve **věci udělení mezinárodní ochrany**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 26.3.2007, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g/ zák.č. 325/99 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o azylu). Namítal, že správní orgán na jeho

žádost nesprávně aplikoval § 16 zákona o azylu. Nebyly naplněny zákonné důvody pro neudělení azylu a označení jeho žádosti jako zjevně nedůvodné, resp. pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody, odkázal na svou žádost o udělení azylu v ČR, kterou podal, protokol o pohovoru, který byl s ním proveden i ostatní spisový materiál, který se vztahuje k jeho žádosti o udělení azylu. Dále uvedl, že odjel do ČR, aby unikl z dosahu předchozího partnera své družky, který ji i její fyzicky napadal. Také si chce v ČR zlegalizovat pobyt a do vlasti se nechce vrátit.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 6.6.2007 popřel žalovaný oprávněnost všech žalobních bodů. Odkázal na správní spis, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany a výpovědi žalobce a vydané rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky. Uvedl, že v řízení vycházel především z vlastních tvrzení žalobce, sdělených v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, z nichž nepochybně zjistil, že žalobce opustil zemi původu a žádá o udělení mezinárodní ochrany kvůli obavám z jednání soukromé osoby, ekonomickým problémům a legalizaci pobytu na území České republiky. Zdůraznil, že při posuzování žalobcovy žádosti o udělení azylu postupoval v souladu s příslušnými právními normami a dbal na zachování všech jeho práv poskytovaných mu právním řádem České republiky. K námitce, týkající se nevztažení překážek vycestování uvedl, že jí považuje za zmatečnou, když azylový zákon po novele s účinností od 1.9.2006 nevztažení překážky vycestování nezná. Uvedl, že navíc se s možnými překážkami vycestování zabýval v rámci posuzování doplňkové ochrany na základě § 14a zákona o azylu, v pl. znění. Navrhoval zamítnutí žaloby.

Krajský soud usnesením ze dne 4.12.2007 č.j. 60 Az 39/2007-22 žalobu odmítl a rozhodl o nákladech řízení. Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud v Brně rozsudkem ze dne 28.5.2008 napadené rozhodnutí zrušil a vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Poté soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 s.ř.s.), doplnil dokazování zprávou Ministerstva zahraničí Spojených států amerických z 11. 3. 2010 o dodržování lidských práv za rok 2009 v Mongolsku a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Připojený správní spis obsahuje:

- žádost o udělení mezinárodní ochrany psanou vlastní rukou žalobce dne 10.3.2007, ve které uvedl, že odjel z Mongolska, protože jeho družka měla předtím druha, který jim vyhrožuje. Proto nemohli žít v Mongolsku;
- žádost o udělení azylu sepsanou odborem azylové a migrační politiky, pracoviště Vyšní Lhoty dne 10.3.2007, ve které žalobce uvedl, že vlast opustil 12.1.2007. Z Mongolska odjel kvůli problémům s bývalým druhem jeho přítelkyně. Ten vyhrožoval přítelkyni. Jednou jej i fyzicky napadl. Jiné problémy neměl. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že by si chtěl legalizovat pobyt. Nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. V případě návratu do vlasti má obavy z vyhrůžek bývalého přítele družky;
- protokol o pohovoru s žalobcem ze dne 19.3.2007, ve kterém žalobce uvedl, že Mongolsko opustil dne 7.1.2007. Jeli společně s družkou. Měl turistické vízum s platností do 18.2.2007. Cestovali vlakem. Bývalý druh jeho přítelkyně jej v červenci 2006 fyzicky napadl. Vyhrožoval telefonicky i zabitím. S přítelkyní se nepokusili tyto problémy řešit přestěhováním na jiné místo v rámci Mongolska, neboť mimo Ulánbátar je jinde životní úroveň horší. Hlavní příčinou odchodu ze země bylo obtěžování bývalého přítele jeho družky a též ekonomické problémy. V Mongolsku není dostatek

pracovních příležitostí, je tam vysoká nezaměstnanost, asi 50-60%. Žalobce byl seznámen s tím jakými podklady pro vydání rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany správní orgán disponoval. S těmito podklady se nechtěl seznámit. Na závěr protokolu byl seznámen s obsahem protokolu o pohovoru v jazyce mongolském, souhlasil s ním a nežádal jeho doplnění;

- rozhodnutí ze dne 26.3.2007, kterým žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst.1 písm. g) zákona o azylu s odůvodněním, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly obavy žalobce z jednání bývalého přítele družky, těžkosti ekonomického charakteru ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Rozhodnutí je opatřeno kulatým razítkem a podpisem ředitele odboru azylové a migrační politiky žalovaného;

- rozhodnutí Policie České republiky, oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ostrava, oddělení cizinecké policie Frýdek-Místek ze dne 23.3.2007 č.j. SCPP-325-8/OV-III-2007, kterým žalobci bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 6 měsíců;

- informaci MZV č.j. 111 882/2005-LP z 11.dubna 2005 pro Ministerstvo vnitra, dle které Mongolsko patří mezi relativně méně rozvinuté země. V roce 2004 se umístilo na 117. místě ze 177 zemí zařazených podle indexu lidského zdroje. Pod hranici chudoby žije více než třetina obyvatelstva. Oficiálně registrovaných nezaměstnaných je pouze 3,7% obyvatel. Podle neoficiálních odhadů je ale nezaměstnaných minimálně 30%. Ekonomická situace a nemožnost uplatnění je hlavním důvodem hledání práce za hranicemi. Mongolským oficiálním orgánům je známa situace, kdy řada lidí odchází ze země především za prací. Není znám žádný případ postihu osob za požádání o azyl;

- údaj Infobanky ČTK z 1.2.2007, dle kterého Mongolsko je republikou, má 2.800.000 obyvatel. Průvodním jevem ekonomických reforem zaváděných pod dohledem Mezinárodního měnového fondu a Světové banky se staly vážné hospodářské problémy. 36% obyvatel žije pod hranicí chudoby.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Výčet důvodů pro poskytnutí azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu je tedy taxativně vymezen, a jiné než tam uvedené důvody nezakládají důvod pro udělení azylu.

Za pronásledování se pak v souladu s ust. § 2 odst.7 cit. zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi původu, nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Podle § 16 odst.1 písm. g) zákona o azylu, žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně bezdůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu.

Podle § 14a odst.1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst.2 téhož ustanovení za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst.1 zákona o azylu doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny se udělí rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Podle odst.2 citovaného ustanovení rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 10.

Krajský soud zjistil ze všech procesních úkonů učiněných žalobcem v tomto řízení o udělení azylu v České republice, že žalobce neopustil vlast z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Žalobce opustil vlast z obav z bývalého přítele jeho družky, který jej v jednom případě fyzicky napadl a dále jemu i jeho přítelkyni slovně vyhrožoval. Žalobce se svou přítelkyní nehodlali problém řešit přestěhováním se na jiné místo v Mongolsku. Důvodem opuštění vlasti byla i špatná ekonomická situace v zemi původu. Důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu v České republice. Důvody uplatněné žalobcem jsou nepodřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu, a žalovaný proto nepochybil, jestliže žádost žalobce zamítl jako zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst.1 písm. g) zákona o azylu.

Žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Skutečnost, že žalobce má problémy s bývalým přítelem své družky a ekonomické potíže v zemi svého původu, nejsou zákonným důvodem pro vyhovění jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal z důvodu legalizace pobytu v České republice. Snaha po legalizaci pobytu, je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

Neuvedl-li žalobce důvody udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu, není pochybením správního orgánu, jestliže nezvažoval udělení azylu podle § 14 zákona, neboť tato úvaha nemá opodstatnění, je-li žádost podle § 16 zákona jako zjevně nedůvodná zamítnuta. Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzením žadatele o mezinárodní ochranu. Pokud žalobce uvedl, že v případě návratu do vlasti se obává bývalého přítele své družky, tyto obavy stěžovatele nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.

Nebylo prokázáno a žalobce ani netvrdil, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst.2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Mongolsko se nenachází ve válečném stavu nebo vnitřním ozbrojeném konfliktu. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b odst.1 zákona o azylu.

Azyl jako právní institut není a nikdy nebyl universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávným postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána. Má-li být splněna podmínka odůvodněného strachu z pronásledování z některého důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, musí k tomuto pronásledování docházet zásadně ze stany veřejné, a to státní moci.

Krajský soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, kdy v odůvodnění tohoto rozsudku se uvádí, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. Dále na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, kdy bylo konstatováno, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a ekonomické problémy, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani podle § 12 zákona o azylu, ani azylu z humanitárních důvodů podle § 14 citovaného zákona. Rovněž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 - 48, kde vyslovil, že neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona.

Soud se ztotožnil s posouzením správního orgánu pokud se jedná o podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce se nezmínil o tom, že by proti němu ve vlasti bylo vedeno trestní řízení. Krajský soud doplnil dokazování obsahem zprávy

o dodržování lidských práv za rok 2009, ze které mimo zjistil, že v Mongolsku pracuje řada domácích i mezinárodních skupin zabývajících se lidskými právy, které provozují svoji činnost bez rušivých zásahů ze strany vlády.

Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav, a aby mohl posoudit důvodnost či nedůvodnost žádosti žalobce. Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný se žádostí žalobce zabýval odpovědně a svědomitě, a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z přílohy k pohovoru s žalobcem vyplývá, že žalobci byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k protokolu o pohovoru, případně navrhl jeho doplnění. Jak vyplývá z dokumentů založených ve správním spise, žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval věcí žalobce odpovědně a svědomitě.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soud podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, písemně ve dvojím vyhotovení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právníké vzdělání.

V Ostravě dne 13. července 2010

Samosoudkyně:

JUDr. Bohuslava Drahošová